

Momentul redeschiderii Mănăstirii Voroneț a fost recreat la Biblioteca Academiei Române

Momentul redeschiderii Mănăstirii Voroneț a fost recreat marți la Biblioteca Academiei Române prin documentele și imaginile expuse, dar mai ales prin evocările actorilor principali care, în urmă cu treizeci de ani, au făcut posibil acest lucru.

Totodată, la vernisaj s-a realizat o sinteză retrospectivă a peste 500 de ani de istorie și cultură pe care Voronețul, ctitorie a Sfântului Domnitor Ștefan cel Mare, i-a reprezentat întâi pentru Țara Moldovei și apoi pentru România toată.

Patriarhul Daniel a participat la eveniment, Preafericirea Sa fiind cel care a inițiat demersul de reînființare a Voronețului în calitate, de atunci, de Mitropolit al Moldovei și Bucovinei.

Vernisajul Expoziției „Mănăstirea Voroneț, 533 de ani de la înființare, 30 de ani de la redeschidere” a fost moderat de Ing. Nicolae Noica, fost ministru, actualmente Director general al Bibliotecii Academiei Române.

În perioada în care a fost Ministrul Lucrărilor Publice, Nicolae Noica a mijlocit acordarea unui sprijin important Mănăstirii Voroneț.

Voronețul a fost inițial mănăstire de călugări, apoi biserică de mir, iar din 1991 a devenit mănăstire de maici, sub conducerea Stavroforei Irina Pântescu.

La deschiderea expoziției au participat atât prima stareță a Voronețului, Stavrofora Irina Pântescu, cât și monahia Gabriela Platon, actuala conducătoare a obștii monahale.

Acad. Ioan-Aurel Pop

„Mănăstirea Voroneț a fost pentru istoria românilor, mai ales a celor de la sud și răsărit de Carpați, o adevărată universitate creștină ortodoxă în vremuri când încă nu se înființau la noi asemenea instituții de educație”, a ținut să precizeze Președintele Academiei Române, primul vorbitor al evenimentului.

„Pentru că de la copiere de manuscrise până la alcătuire de manuscrise și de la broderii până la icoane – toate acestea au fost făcute în scriptoriile, în atelierele, în ceea ce a însemnat această mănăstire”, a argumentat Acad. I.A. Pop.

După 1785 viața monahală a fost întreruptă de autoritățile habsburgice, până în 1990, când Biserica Ortodoxă Română a hotărât reactivarea vieții monahale, redeschiderea efectivă realizându-se în 1991. În secolele al XIX-lea și al XX-lea, mai ales după formarea României Moderne și mai ales după formarea României Întregite, lăcașul a intrat în circuitul internațional de valori, a amintit Președintele Academiei Române.

„Nu de puține ori, teologi vestiți, mari bizantinologi, reputați specialiști în istoria artelor au scos în lumină, pentru publicul străin, tainele Voronețului. Unii dintre aceștia au remarcat – nu românii – că tocmai pe vremea când Michelangelo și elevii săi alcătuiau frescele Capelei Sixtine, zugravii anonimi români se căzneau, cu gândul la cel Preaînalt, să facă frescele extraordinare ale Voronețului”, a subliniat academicianul.

„Astăzi, Voronețul se află pe lista monumentelor protejate de UNESCO și luminează inima și mintea atâtor vizitatori de pe toate meridianele, sigur, mai puțin în vremea asta pe care o traversăm acum și care vrem să fie un timp cât mai scurt”.

Ioan-Aurel Pop a atras atenția că unii români se distanțează de superlativele prin care e apreciat Voronețul de specialiști, considerând că e de bon ton.

„Prețuirea ansamblului este unanimă din partea oaspeților. Doar unii dintre români, din când în când, se distanțează de superlativele prin care e apreciat Voronețul de specialiști, considerând că e de bon ton, așa, în această perioadă tulburată nu numai de epidemii fizice și medicale, dar și de grave maladii ale spiritului”.

„Defăimarea noastră de către noi înșine nu este deloc în acest caz o formă de smerenie ori de pocăință, ci una de, citez, ‘corectitudine politică’, menită să submineze bazele civilizației europene creștine. În ciuda unor astfel de detractori, Voronețul rămâne majestuos, la locul său de pază și de veghe contra rătăcirilor de tot felul, cu zveltul său trup îndreptat cu fața spre viitor și cu acel tulburător memento al Judecății de Apoi”, a mai spus președintele Academiei Române.

Patriarhul Daniel

Mesajul Patriarhului la eveniment s-a intitulat „Frumusețea eternă a Voronețului. Mesajul central al Judecății de Apoi”.

Patriarhul României a spus că „Biserica Mănăstirii Voroneț se bucură de o mare

faimă printre iubitorii artei medievale bisericești datorită, în primul rând, picturii sale exterioare” și a insistat asupra scenei „Judecata de Apoi” care se desfășoară pe întreg peretele vestic exterior. Aceasta este „compoziția cea mai amplă și cea mai luminoasă, cu mult superioară scenelor similare din alte biserici moldave”.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a făcut o interpretare a acestei scene și a subliniat că pictura exterioară a Voronețului nu poate fi redusă la un act artistic, estetic. „Ea este, în primul rând un mijloc de mărturisire a credinței în Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat, Capul Bisericii și Mântuitorul lumii”.

Patriarhul a explicat Judecata de Apoi făcând referire la spiritualitatea Sfântului Isaac Sirul. „El pune accentul pe iubirea lui Dumnezeu și nu acceptă o altă interpretare a lucrării lui Dumnezeu decât în interiorul iubirii lui Dumnezeu”. Sfântul Isaac spune că „este nedrept să zicem că Dumnezeu iubește pe dreptii din rai și urăște pe cei păcătoși aflați în iad”.

„E nedrept. Pentru că El este prin natură iubire. Îi iubește pe toți oamenii, dar iubirea lui devine bucurie în cei care au împlinit voia Lui și devine mustrare de conștiință în cei care au refuzat iubirea Lui. Deci Judecata Universală se petrece de fapt în conștiința oamenilor luminată de dreptatea și iubirea lui Dumnezeu”.

„De aceea Dreptul Judecător din Marea Frescă de la Voroneț nu este mânios, nu este încruntat, nu este tulburat, ci este senin cu o seninătate desăvârșită”, a explicat Patriarhul menționând că în acest sens „contrastează foarte mult Dreptul Judecător de la Voroneț cu Dreptul Judecător de la Capela Sixtină”.

Citește [mesajul integral](#).

Prima stareță

Proinstareța și-a amintit de momentul hirotisirii ei, când vrednicul de pomenire arhiepiscop Pimen i-a spus că „adevăratul stareț al Mănăstirii Voroneț rămâne Sfântul Daniil Sihastrul”, iar ea va fi doar o unealtă în mâna acestui iscusit stareț pentru ceea ce Dumnezeu a rânduit să se facă la Voroneț.

Monahia a mărturisit că și-a propus de la început să fie un conducător bun, subordonat Bisericii, dar totodată, ca stareță să fie și mamă.

De aceea, niciodată maicile „n-au fost să ceară nici în parohii, nici în piețe, nicăieri. Ci, am zis că Dumnezeu se va îngriji”. Și într-adevăr s-a îngrijit în cei 28 de ani de stăreție.

Stavrofora Irina Pântescu și-a exprimat aprecierea față de Biserică și față de autoritățile care au ajutat mănăstirea în tot acest timp.

Răzvan Theodorescu

În continuare a vorbit academicianul Răzvan Theodorescu, vicepreședinte al Academiei Române, care a numit Mănăstirea Voroneț „chivot al Ortodoxiei românești”.

Academicianul a apreciat foarte mult explicațiile oferite de Patriarh privind Marea Frescă de la Voroneț.

„Vreau să spun încă o dată că am fost martorii unei admirabile lecții de istorie și teologie pe care Preafericitul Părinte Patriarh ne-a oferit-o astăzi. Această interpretare în lumina isihasmului este demnă, Părinte Patriarh, de tradiția profesorului dumneavoastră, de Dumitru Stăniloae, de toată tradiția palamită care a fost atât de bine pusă de el în lumină, prin ceea ce ați spus în legătură cu monumentul crucial al Evului Mediu românesc care este Voronețul”.

„Maica stareță Irina m-a ajutat foarte mult să-mi dau seama că astăzi, aici în sala aceasta, noi trăim un mic moment istoric pentru că sunt de față actorii de acum treizeci de ani ai unui moment important din istoria noastră spirituală: fostul Mitropolit al Moldovei, astăzi Întâistător al Bisericii noastre, maica Irina, care știu ce a făcut în condiții grele și, l-am lăsat anume la sfârșit, pe colegul nostru, profesorul Nicolae Noica”.

Acad. Răzvan Theodorescu a apreciat munca „neobositului Profesor Nicolae Noica” și a spus că prin sprijinirea constantă a Mănăstirii Voroneț el urmează tradiția

neamului său.

Academicianul a amintit că în ultimul număr din Revista „Tezaur”, dedicată evenimentului, apare un articol al lui Constantin Noica din 1943 despre Bucovina și despre Voroneț.

El a precizat că nepotul lui Constantin Noica „Eu sunt inginer constructor numai”, dar acest lucru este „un titlu de glorie”.

„Nicolae Noica construiește tot timpul. Îl felicit pentru acest lucru. Îi felicit pe colaboratorii săi, vă mulțumim Părinte Patriarh că sunteți aici cu noi și vă mulțumim pentru lecția de isihasm”, a spus Acad. Răzvan Theodorescu.

Noua stareță

La final, noua stareță a Mănăstirii Voroneț, maica Gabriela Platon, a reliefat continuitatea și preocuparea cultural-duhovnicească a obștii de la Mănăstirea Voroneț, urmând tradiția celor 533 de ani de istorie și cultură.

„Maica Irina Pântescu s-a îngrijit, în cei 30 de ani de activitate, nu numai de reînvierea mănăstirii și de lucrările de restaurare, ci, exact în spiritul Voronețului, unde s-au editat cărți și manuscrise, să facă în așa fel, încât obștea nouă a mănăstirii să rodească”.

„Pereții Voronețului înveșmântați cu fresce sunt și aici, în această expoziție, prin imaginile pe care Gabriela Dumitrescu le-a reprodus. Aici sunt expuse și toate

cărțile care s-au editat la Voroneț de când stavrofora Irina Pântescu este proinstareță. În acest spirit, la Voroneț există preocupare și pentru cultură și pentru a duce mai departe activitatea de slujire a cuvântului și prin carte duhovnicească, dar și prin carte de cultură”, a spus monahia Gabriela Platon.

Vezi mai multe imagini în [galeria foto](#) de la eveniment!

Foto credit: Basilica.ro / Raluca Ene

basilica.ro